הרי רובע וגרבע בעדים דבעלי חיים נינהו ואסירי. להכי נקט עדים דלא על פי עד אחד לו על פי בעלים אינם אסורין להדיוט ואם תאמר לפי' ר"ת דמפרש דשור הנסקל שרי בהנאה כל זמן שהוא חי אלא עד אחר הסקילה וכן נמי קאמר ברובע וגרבע אם כן קשה מהכא דמאי קאמר דבעלי חיים אסורי דמשמע אסורין בהנאה אף מחיים ולפי שיטתו לא נזכר כאן הנאה כלל אלא ה"פ לא מציגו בעלי חיים דאסורי כלומר שהזהיר הכתוב שלא לשוחטו כדי לאכול הבשר ופריך הרי רובע וגרבע דבעלי חיים נינהו ולא הזהיר הכתוב אלא לשוחטן כדי לאכול הבשר אבל ליהנות מהם כל זמן שהם חיים ולאי מותר*: **כל** שעומד תוך העיר ויזרקנה חוץ לחומה. פי' הקונטרס דבשדה לא מהני שיטה דבעינן ושלח על פני השדה וקשה שהרי מצורע היה ונטהר חוץ לעיר שהרי אסור ליכנס לפנים מן המחנה וי"ל דשמא אחר כפרה היה הכהן עושה או הוא לו שלוחו לעיר ומשלחה חוץ לעיר: **מה** שלי בשלך אסור. פי' בקונטרס אסור בהנאה לפי שאין להם מי יתירם דכיון דהוקדשו אינן יכולין להיות מותרים אלא ע"י זריקה מתרת בקדשים ואלו שנשחטו בחוץ אין מזרקין והקשה הר"מ דכמו כן מצינו שזריקה מועילה מידי מעילה ואפילו הכי אמרינן (מעילה דף יב.) קדשים שמתו יצאו מידי מעילה ואע"ג שלא מזרק הדם וכמו כן נאמר שהשחיטה מועילה מידי איסור אבר מן המי ויסו מותרים באכילה לפיכך פירש הר"ם מה שלי בשלך אסור ואין להם תורת קדשים לענין למזבח לפטור הבעלים אף שלך בשלי לא היה להם תורת חולין ולא חזו להתרה דשייך בהו דהיינו אכילה:

תלמוד אומר ושחטו ושחטו אותו ושחטו אותו. פי' בקונטרס דתלתי קראי כריכי חד לחיה וחד לעופות וחד לאיסור אכילה בדיעבד כדמפרש גמרא אם איתו ענין לשחיטה תניהו לאכילה לבעלי מומין לא איצטריך קרא אף לשחיטה כדמפרש טעמא שהרי הוא מין הבשר והספר רוצה להביאו מסברא ולא צריך קרא אע"ג דבמה נמי קאמר מרבה אני את החיה שיצאה בשחיטה כבהמה משמע דבלאו קרא מייתי לה ויש לומר דה"ק מרבה אני את החיה בדוחק אי לאו קרא אבל כיון דאיכא קרא טקי בה קרא אבל בעלי מומין יותר שוין שהן מין הבשר ושנו בשחיטה עוד י"ל ת"ל ושחטו ושחטו אותו ושחטו אותו דמשמע דמצריך ג' קראי חד לבעלי מומין וחד לחיה וחד לעופות ואיסור אכילה בדיעבד נפקי לה מקרא דתמימים דכי היכי דנפקא לן דאסורי לאכול תמימים מוזבחת ואכלת כמו כן נמי אסור הני מאחר דנפקא לן דאסור לשוחטן בעזרה דנאמר דקרא דמה שאתה זובח קאי אכולהו: תלמוד

[ופ"ע תוס' סנהדרין עמ' ס. כד"ה בשור שלא נגמר ותוס' זבחים ע"ב. כד"ה אפי' אמת]

[פ' תוס' מולין קטו. ד"ה לא אמרה וכו' קושיא ופרוקה ולא הזכירו מ"ש רש"י כאן בד"ה רבא אמר וכו' וקרא דאמרן כו' תאמכתא בעלמא היא]

מולין קטו. בכורות י. מנחות קא:

נוטא/מגנה

חיפוש אחר מקור לאסור חולין בעזרה
1 - ר' יאמן
2 - אמר

תוס' ר"י הזקן

נעבר שהשתחוה לה ואסירי לגבוה כדראיתא בתמורה: רובע וגרבע בעדים דבעי סקילה ניתנו ואסורים לאחר שנגמר דינם: לתקלה שאם ילכו הנאל ואמרה ושלח ודאי מותרת היא: פלוגתא דר' יהודה ור' שמעון מפרש בבכורות וקאמר התם דמודה ר' שמעון לאחר עריפה שהוא אסור בהנאה:

I - איסור טיקוף
II - איסור אכילה
III - איסור הקרבה לגבוה (=איסור הנאה)

מקורות לאסורי הקטורים לחולין בעזרה

מגנה

מוקצה ונעבד דבעלי חיים נינהו ואסירי? כי אסירי לגבוה, להדיוט מישרא שרי מתקפלה רבי ירמיה הרי *רובע וגרבע בעדים דבעלי חיים נינהו ואסירי? אלא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי לא מצינו רובע בעלי חיים שאסורים רבי ישמעאל תנא דאמר קרא ושלח (ט) על פני השדה "כשדה מה שדה מותרת אף האי נמי מותרת האי "שדה" להכי הוא דאתא ההוא מיבעי ליה לכדתניא *"שדה" שלא יעמוד ביפו ויזרקנה לים, בגבת ויזרקנה למדבר, ושלא יעמוד חוץ לעיר ויזרקנה בתוך העיר, אלא כל שעומד בעיר ויזרקנה חוץ לחומה ואילך א"כ ניכתוב קרא "שדה" מאי "השדה" שמע מינה תרתי רבא אמר *לא אמרה תורה שלח לתקלה: בשער נזיר: מנלן דאמר קרא קדש יהיה גדל פרע שער ראשו *גידולו יהיה קדוש, אי מה קדש 'תופס את דמיו ויוצא לחולין' אף 'שער נזיר 'תופס את דמיו ויוצא לחולין': מי קרינן קודש קדוש קרינן: בפטר חמור: נימא מתניתין דלא כר' שמעון דתניא פטר חמור *אסור בהנאה דברי ר' יהודה ור' שמעון מתיר? אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה לא אחר עריפה ודברי הכל: בשר בחלב: מנלן *דתנא דבי ר' ישמעאל לא תבשל גדי בחלב אמו ג"פ: אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה ואחד איסור בישול דלא כי האי תנא *דתניא ר"ש בן *יהודה אומר בשר בחלב אסור באכילה ומותר בהנאה שנאמר *כי עם קדוש אתה לה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו ולהלן הוא אומר *ואנשי קדש תהיון לי מה להלן אסור באכילה ומותר בהנאה אף כאן אסור באכילה ומותר בהנאה: וחולין שנשחטו בעזרה: מנא הני מילי אמר ר' יוחנן משום ר' מאיר "אמרה תורה שחוט (נ) שלי בשלי ושלך בשלך מה שלי בשלך אסור אף שלך בשלי אסור מה שלי בשלך ענוש כרת אף שלך בשלי ענוש כרת? אמר קרא *ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה' ונכרת על קרבן=ענוש כרת, על חולין שנשחטו בעזרה, אין ענוש כרת? איבא אלא אמר אביי מהכא: ושחטו ושחטו אותו ושחטו אותו תלתא קראי, יתיר מה תלמוד לומר לפי שנאמר *כי ירחק ממך המקום וזבחת ברחוק מקום *אתה זובח ואי אתה זובח במקום קרוב פרט לחולין שלא ישחטו בעזרה, ואין לי אלא תמימים הראוים ליקרב מנין לרבות בעלי מומין המכשיר מרבה אני את בעלי מומים שבן מין *המכשיר מנין לרבות את החיה מרבה אני את החיה שהיא בשחיטה כבהמה, מנין לרבות את העופות? תלמוד לומר ושחטו, ושחטו אותו, ושחטו אותו, אבל לא ישחוט ואם שחט יהא מותר? תלמוד לומר כי ירחק ממך המקום וזבחת ואכלת מה שאתה זובח ברחוק מקום אתה אוכל ואי אתה אוכל מה שאתה זובח במקום קרוב=פרט לחולין שנשחטו בעזרה ואין לי אלא תמימים הראוים

מוקצה: בהמה שהוקצה לתקרובת ע"ז אסורה לגבוה כדאמר בתמורה (דף כח.) "מן הבהמה" להוציא את הרובע וגרבע "מן הבקר" להוציא את הנעבד "מן הצאן" להוציא את המוקצה, "עובד"=שהשתחוה לה: **רובע וגרבע בעדים.** דבכי סקילה נינהו דכתיב (ויקרא כ) תורה אור והרגת את האשה ואת הבהמה, וגרבע לכתיב (שם) ואת הבהמה תהרגו וילפינן לעיל (דף טו:) משנגמר דינו נאסר ואפילו שחטו ולהכי נקט 'בעדים' דאינו נסקל בעד אחד דאמר מר (בב"ק דף מד:) כמיתת הבעלים כך מיתת השור: **יפו.** חומתה על היס: **בגבת.** חומתה על המדבר ורחמנא אמר שדה: **שעומד בתוך העיר ויזרקנה חוץ לחומה.** מלמד "ושלח את הצפור החיה אל מחוץ לעיר" מכלל דעומד בעיר ומשלחה אל החוץ דאי בעומד חוץ לעיר מאי 'ושלח אל מחוץ לעיר' אימא מן המקום קודם שילוח נמי התם קיימא: **רבא אמר.** סברא הוא שהמשולחת מותרת דלא אמרה התורה 'שלח' לתקלה שתהא למכשול עון וילכדנה אדם ויאכלנה דאמרן לעיל 'לרבות את המשולחת' אסמכתא בעלמא היא: **אמר קרא קדש יהיה.** חסר וי"ו כתיב *'למידרש' ביה קודש הוא וזה א' מן השלשה עשר במסורת חסרים: **קדוש קרינן.** להכי קרינן קדוש למעוטי דמיו שאין דין קדושה עליו "קדוש" משמע שם קדושה, "קדוש" משמע הוא קדוש: פלוגתא דר' יהודה ור' שמעון בבכורות: **נאמר עריפה ודברי הכל.** דאמר התם ומודה רבי שמעון לאחר עריפה שהוא אסור ונמר עריפה מעגלה ערופה: **ומותר בהנאה.** דכתיב (שמות כב) לכלב תשליכון אותו: **שחוט שלי בשלי.** שחוט זבחי בחלרי דכתיב (ויקרא ז) ושחטו את בן הבקר וגו': **ושלך בשלך.** דכתיב (דברים יב) וזבחת מבקרך ומצאנך וסיפיה דקרא "בשערך": **מה שלי בשלך אסור.** בהנאה דמי יתיר הנאה שנאסר בה מחיים אחרי שאין דמו מזרק: **ושחטו ושחטו אותו ושחטו אותו מה ת"ל.** שלש פרשיות סמוכות זו לזו בשלמים בתחלתה כתיב "ושחטו פתח אהל מועד" ובשתים כתיב "ושחטו אותו" מה ת"ל אלו שלשה מישטטין דמשמע מכולהו דה בשחטו בעזרה ולא אחר: **לפי שנאמר כי ירחק וזבחת.** וכתיב הכתוב להתיר להם בשר תאוה משיבאו לארץ והם יתרחקו מן המשכן לפי שבמדבר לא הותרו לאכול בשר אם בהמה הראויה להקרבה אלא על ידי הקרבה: **בריסוק מקום.** חוץ למקדש: **אתה זובח.** חולין שלך ואי אתה זובח בעזרה שהוא מקום הקרוב לו: ה"ג פרט לחולין שלא ישחטו בעזרה: **אלא תמימים.** וברחויה להקרבה הכתוב מדבר, ולאו בשאין ראויה להקרבה לא איתסר בשר תאוה דידהו במדבר: **שכן מין הבשר.** להקריב כיון דדמי להו בהכי אתי למיגמר ליה במה מצינו להחמיר ולאסור: **שפיר בשחיטה כבהמה.** ואיתקש לפסולי המוקדשין בפרשה זאת "לך לאשר יאכל את הלבי וגו'" ודרשינן ליה בשחיטה חולין (דף כח.) מה פסולי המוקדשין בשחיטה אף לבי ואיל בשחיטה וכיון דבשחיטה איתקש להו איכא למיגמר נמי מינה שלא תהא שחיטה בעזרה דכל דבר שביאה אסר רחמנא: **מנין לרבות אף העופות.** שאין שחיטתן מפורשת בתורה: הכי גרסינן בתורת כהנים תלמוד לומר ושחטו ושחטו אותו ושחטו אותו והכי נמי גרסינן בספרי ופירושא (נ) חד לחיה וחד לעופות וחד לאיסור אכילה בדיעבד ודקתני מרבה אני את החיה הכי קאמר אי לא כתב קרא איכא למימר אתא לריבויא בדוחקא: ת"ל

עפ"ת מ"ד

ירושלמי פ"ב מ"ה

ירושלמי פ"ב מ"ה

ירושלמי פ"ב מ"ה